

Poznań, 21 marca 2018 roku

ul. [REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE]
Tel. [REDAKTOWANE]

Pani
Teresa Czerwińska
Minister Finansów
Warszawa

Petycja

W sprawie zdecydowanego przyspieszenia uregulowania sytuacji prawnej związanej z rozliczaniem podatku dochodowego od osób fizycznych w działalności gospodarczej i poza działalnością gospodarczą na rynku kryptowalut, z podaniem konkretnej daty powyższej regulacji prawnej,

Do czasu kompleksowego uregulowania w polskim systemie prawnym obrotu kryptowalutami i wobec braku możliwości ewidencjonowania tych operacji gospodarczych w podatkowej księdze przychodów i rozchodów (PKPiR) w aktualnym stanie prawnym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1037) - opublikowanie przez Ministra Finansów rozporządzenia, w terminie pozwalającym na zgodne z prawem rozliczenie podatku dochodowego za 2017 rok i lata następne w działalności gospodarczej na rynku kryptowalut, uznającego wydruki transakcji z internetowych giełd kryptowalut zawierających historię transakcji podatnika wraz z potwierdzeniem przelewu środków finansowych z konta bankowego podatnika na konto bankowe giełdy kryptowalut w celu zakupu kryptowalut, za dowody księgowe właściwie dokumentujące poniesienie kosztów zakupu kryptowalut i osiągnięcie przychodów ze sprzedaży kryptowalut na giełdzie kryptowalut w działalności gospodarczej na rynku kryptowalut.

Petycja dotyczy również, w następstwie zmiany stanowiska organów skarbowych w końcu 2017 roku, przykładów rozliczenia z określeniem momentu powstania przychodu i kosztu w transakcjach zakupu i sprzedaży kryptowalut za inną kryptowalutę (zamiany), również z niezbędnym udziałem tradycyjnej waluty typu FIAT, w tym zakupu puli wydobywczej w tzw. kopalni kryptowalut i wypłaty zysku z puli wydobywczej, w celu właściwej ewidencji tych transakcji dla celów obliczenia podatku dochodowego w działalności gospodarczej na rynku kryptowalut.

Głównym powodem złożenia przeze mnie po przeszło trzech miesiącach ponownej petycji, jest dalsze, przyspieszające pogłębienie stanu niepewności podatników, pracowników urzędów skarbowych, doradców podatkowych, biur rachunkowo-księgowych, w zakresie stanu prawnego, dotyczącego dokumentowania rozliczenia podatku dochodowego za 2017 rok i rok 2018. Skutkuje to w dalszym ciągu przekazywaniem podatnikowi błędnych informacji o aktualnym stanie prawnym lub nieudzielaniem informacji w ogóle.

Sytuacja obecna wymaga, moim zdaniem, podjęcia przez Ministerstwo Finansów pilnych działań. Kierując się trudną sytuacją podatników, przedstawiam w tej petycji propozycje bieżącego rozwiązania problemu księgowania kosztów i przychodów w działalności gospodarczej na rynku kryptowalut.

W odpowiedzi Ministra Finansów z 09.03.2018 roku, sygnatura DD2.056.4.2017 na moją petycję z 18.12.2017 roku, zostałem poinformowany, że „*podatnicy podejmujący działalność w zakresie handlu kryptowalutami powinni liczyć się z takim stanem prawnym i wynikającymi z tego problemami w zakresie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów. Wydawanie przez Ministra Finansów interpretacji przepisów pozwalających na ujmowanie w podatkowej księdze przychodów i rozchodów przychodów ze sprzedaży i kosztów nabycia towarów handlowych (kryptowalut), w oparciu o dowody inne niż wymienione w §13-14 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów, stanowiłoby naruszenie prawa*”.

Uprzejmie informuję, że w sprawie zasad rozliczania transakcji handlowych na rynku kryptowalut wielokrotnie od wiosny 2017 roku rozmawiałem z pracownikami urzędów skarbowych w Poznaniu, doradcami podatkowymi w Poznańskim Ośrodku Wspierania Przedsiębiorczości, kancelariach doradztwa podatkowego, w firmach rachunkowych i księgowych. Nigdzie nie potrafiiono udzielić mi konkretnej informacji. W celu pozbycia się mnie i problemu proponowano mi wystąpić o wydanie interpretacji indywidualnej. Nawet pracownicy urzędów skarbowych nie wspomnieli słowem, że księgowanie transakcji zakupu i sprzedaży kryptowalut w podatkowej księdze przychodów i rozchodów jest w aktualnym stanie prawnym niemożliwe. Nie przedstawiono mi również możliwości wykorzystania ksiąg rachunkowych do ewidencji transakcji i rozliczania podatku dochodowego w działalności gospodarczej na rynku kryptowalut, co wynika z otrzymanej od Państwa odpowiedzi. W niektórych kancelariach podatkowych i biurach rachunkowo-księgowych sugerowano mi wykorzystanie dowodów wewnętrznych do księgowania w podatkowej księdze tylko przychodów, w innych zarówno zakupów i przychodów na rynku kryptowalut.

Jak dalece, pomimo upływu roku, narasta chaos i przekaz błędnej wiedzy w mediach społecznościowych w internecie i mediach tradycyjnych, wiedzy dotyczącej rozliczania podatku dochodowego z transakcji na rynku kryptowalut, świadczy poniższy przykład z dnia 06.02.2018 roku, 52 dni przed ostateczną datą złożenia PIT-36 za 2017 rok:

Osoba fizyczna	przychód uzyskany z tego tytułu powinien zostać wykazany na formularzu PIT-36 w części D.1. wiersz 7 – <i>Prawa autorskie i inne prawa, o których mowa w art. 18 ustawy poz. 74, zaś w poz. 75 należy wpisać poniesione (i należycie udokumentowane) koszty uzyskania przychodu</i>	w PIT-36 należy w wierszu 9 (inne przychody) wpisać tylko zysk uzyskany z handlu kryptowalutami
Działalność gospodarcza na KPIR	poprzez dowody wewnętrzne, na podstawie przelewów bankowych, dokumentujemy zarówno koszt zakupu kryptowaluty (kolumna 13) oraz późniejszy przychód z jej sprzedaży	tylko zysk dokumentujemy poprzez dowód wewnętrzny na podstawie przelewu z giełdy - możemy go opisać jako "przychód z obrotu alternatywnymi środkami płatniczymi"

Źródło: <http://walczak.it/pl/blog/rozliczenie-podatkow-z-kopania-handlu-kryptowalutami>

Jak widać, różnice w interpretacji dotyczą nawet numeru wiersza w deklaracji podatkowej PIT-36 i to w rozliczaniu transakcji na rynku kryptowalut poza działalnością gospodarczą. Za to w działalności gospodarczej jak najbardziej możemy księgować transakcje na rynku kryptowalut w podatkowej księdze przychodów i rozchodów na podstawie dowodów wewnętrznych. W przypadku pierwszej kancelarii zarówno zakup i przychody, w drugim przypadku tylko przychody, o zakupach brak nawet wzmianki wyjaśniającej. I tu również brak jest informacji o możliwości wykorzystania ksiąg rachunkowych do ewidencji transakcji i rozliczania podatku dochodowego w działalności gospodarczej na rynku kryptowalut.

Taki właśnie uśredniony stan informacji o rozliczeniu podatkowym z transakcji na rynku kryptowalut otrzymałem w roku 2017 i otrzymuje nadal w marcu 2018 roku podatnik.

Uważam, że przyczyną tego stanu świadomości podatników, kancelarii doradztwa podatkowego, biur rachunkowo-księgowych jest brak właściwych działań formalnych i informacyjnych ze strony Ministerstwa Finansów. Wprowadzając do wyszukiwarki interpretacji podatkowych <http://sip.mf.gov.pl/> frazę „bitcoin” otrzymujemy 175 wyników, z datą 21.06.2013 r. wydania pierwszej interpretacji indywidualnej. To pokazuje, że problem jest znany od prawie pięciu lat, z nasileniem w ostatnich dwóch latach, z gwałtownym wzrostem od roku. Można przyjąć, że przynajmniej w połowie 2017 roku w Ministerstwie Finansów należało podjąć działania zmierzające do formalnej osobnej regulacji prawnej rozliczania podatkowego transakcji na rynku kryptowalut, skoro jak piszecie Państwo w odpowiedzi na moją petycję z 18.12.2017 r. sygn. DD2.056.4.2017:

„Odnosząc się zatem do postulatu zmian w podatkowej księdze przychodów i rozchodów, pozwalających uznać wydruki transakcji z giełdy kryptowalut za dowody księgowe lub będących podstawą do sporządzenia dowodów wewnętrznych na podstawie których można dokonywać zapisów przychodów i wydatków w podatkowej księdze przychodów i rozchodów, stwierdzić należy, iż zmiana taka byłaby zbyt daleko idąca. Wobec dużej dynamiki rozwoju kryptowalut oraz całego systemu, którego są elementem, a także ze względu na funkcjonowanie tego systemu głównie w sieci internetowej - istnieje duże

ryzyko niepewności co do rzetelności dokumentów na podstawie których dokonywane były zapisy w księdze i w konsekwencji ustalany dochód do opodatkowania lub strata”.

Natychmiast stajemy tu przed pytaniem, dlaczego wydruki z historią transakcji na giełdzie kryptowalut stwarzają duże ryzyko niepewności co do rzetelności dokumentu w przypadku zapisów w podatkowej księdze przychodów i rozchodów, natomiast takiego ryzyka nie ma, gdy zapis zdarzenia gospodarczego wynikający z giełdowego wydruku z dokonanej transakcji zostanie ujęty w księdze rachunkowej, wskazanej przez Państwa, jako właściwej do ewidencji transakcji w obrocie kryptowalutami w działalności gospodarczej ?

Praktycznego odniesienia wymaga końcowe zdanie z Państwa odpowiedzi: *„Zatem wyciągi bankowe potwierdzające transakcje zakupu lub sprzedaży kryptowaluty wraz z załączonym wydrukiem z dokonanej transakcji z giełdowego profilu jednostki uzupełnionym o podpis osoby, która w imieniu jednostki dokonała tej transakcji mogą być uznane za dowód księgowy.”*

Zakupu kryptowaluty w danej kwocie na internetowej giełdzie kryptowalut nie można dokonać bezpośrednim przelewem środków finansowych z konta bankowego podatnika na internetową giełdę kryptowalut. W przypadku polskiej internetowej giełdy kryptowalut podatnik musi najpierw dokonać przelewu swoich środków finansowych w PLN na numer konta podany przez internetową giełdę, z odpowiednim opisem celu wpłaty. Dopiero po zaksięgowaniu wpłaty podatnika przez giełdę na giełdowym profilu podatnika, może on dokonać zakupu kryptowaluty na giełdzie. Pojawia się tu pytanie, czy do udokumentowania kilku transakcji zakupów kryptowalut wystarczy jeden wyciąg bankowy potwierdzający wpłatę środków podatnika na giełdę kryptowalut, przy wykorzystaniu wpłaconej przez podatnika kwoty do przeprowadzenia większej niż jedna transakcji zakupów kryptowalut ? W przypadku osiągnięcia przez podatnika przychodu ze sprzedaży kryptowalut na internetowej giełdzie kryptowalut, nie musi on od razu wycofywać z giełdy uzyskanych środków finansowych. Wołą podatnika może być przeznaczenie tych środków finansowych na dokonanie zakupu następnych kryptowalut, bez wycofywania środków finansowych z giełdy na swoje konto bankowe przez dłuższy okres czasu. Po każdorazowej transakcji sprzedaży kryptowaluty zachodzi jednak konieczność zaksięgowania kwoty przychodu i jedynym dokumentem w takiej sytuacji pozostaje wydruk historii transakcji podatnika na giełdzie. Czy w opisanych wyżej transakcjach zakupu i sprzedaży kryptowalut, wydruk historii transakcji na giełdzie będzie uznany jako dowód księgowy, a wyciągi bankowe potwierdzające wpłatę środków finansowych podatnika na giełdę i wypłatę środków finansowych podatnika z giełdy należy dołączyć do dokumentacji księgowej po faktycznej realizacji wpłaty na giełdę i wypłaty z giełdy ?

Uważam, że wskazana przez Państwa możliwość dokumentowania przychodów i kosztów działalności gospodarczej w obrocie handlowym kryptowalutami w księgach rachunkowych nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego w zakresie ponoszenia przez zdecydowaną większość podatników kosztów zewnętrznej usługi prowadzenia księgi rachunkowej przez zawodowe biura księgowe i rachunkowe (przy braku umiejętności własnych i czasowych możliwości samodzielnego prowadzenia przez przedsiębiorcę pełnej księgowości). W szczególności przez podatników rozpoczynających swoją pierwszą działalność gospodarczą. Można przyjąć, że minimalny koszt usługi księgowej związanej z ewidencją i rozliczeniem podatkowym w podatkowej księdze przychodów i rozchodów wynosi 150 zł brutto (ilość dokumentów 1-9), to minimalny koszt usługi księgowej związanej z księgą rachunkową, przy tej samej ilości dokumentów wynosi 600 zł brutto (źródło: <http://www.cik.org.pl/artykul/cennik-uslug-ksiegowych-w-polsce-2>). Biorąc pod uwagę wysoki stopień ryzyka związany z działalnością handlową na rynku kryptowalut, gwałtowne zmiany notowań kryptowalut na rynkach giełdowych w połączeniu z długimi okresami konsolidacji cen, nawet skorzystanie z minimalnej stawki ZUS dla nowych przedsiębiorców

nie stwarza ekonomicznych przesłanek do osiągnięcia rentowności prowadzonej działalności gospodarczej. Możliwość prowadzenia ewidencji tylko w księgach rachunkowych ogranicza także w sposób nieuzasadniony prawo każdego przedsiębiorcy do wyboru między księgowością uproszczoną a pełną. Zmusza do prowadzenia skomplikowanej, czasochłonnej i kosztownej księgowości pełnej, w sytuacji, gdy przepisy prawa, aktualny zakres i rozwój prowadzonej działalności gospodarczej w przewidywalnym okresie czasu tego nie wymagają.

Sytuacja pogłębiającego się chaosu i błędnych informacji docierających do podatników wymaga podjęcia przez Ministerstwo Finansów zdecydowanych, pilnych działań i opublikowanie osobnego rozporządzenia regulującego właściwe dokumentowanie zdarzeń gospodarczych w postaci transakcji zakupu i sprzedaży kryptowalut na internetowej giełdzie kryptowalut w 2017 roku i w latach następnych wobec braku możliwości ewidencjonowania tych operacji gospodarczych w podatkowej księdze przychodów i rozchodów (PKPiR) w aktualnym stanie prawnym. Podatnik, gdyby nawet mógł i chciał dokonywać zapisów księgowych w księdze rachunkowej, w tej chwili nie ma już możliwości powrotu do 2017 roku i upływających miesięcy 2018 roku.

Dalszy formalny brak możliwości właściwego udokumentowania poniesionych przez podatnika kosztów zakupu kryptowalut na internetowej giełdzie kryptowalut i przyjęcie przychodu jako podstawy do obliczenia kwoty podatku dochodowego, zmusza praktycznie podatnika do przedstawienia w deklaracji PIT-36 za 2017 r. nieprawdziwego i niezgodnego z rzeczywistym przebiegiem procesu gospodarczego, w moim przypadku wykazanie dochodu, gdy w rzeczywistości powstała strata. Strata dla mnie jak najbardziej zrozumiała przy inwestycji na rynku kryptowalut w horyzoncie czasowym dłuższym niż jeden rok.

W aktualnym stanie prawnym działalność gospodarcza na rynku kryptowalut i obrót handlowy kryptowalutami są legalne. Państwo z tytułu tej działalności czerpie podatki. Zadaniem organów Państwa, a nie podatnika jest zapobieganie dyskryminacji i stwarzanie równych szans wszystkim przedsiębiorcom bez względu na rodzaj i charakter, legalnej, jak jeszcze raz podkreślam działalności gospodarczej. Skoro, gdy przedmiotem działalności gospodarczej jest handel kryptowalutą i w rozliczeniu podatkowym stosujemy tu takie zasady ujmowania przychodów i kosztów, jakie obowiązują w przypadku towarów handlowych, to dlaczego jako podatnik jestem dyskryminowany w stosunku do przedsiębiorcy prowadzącego na przykład sklep detaliczny lub hurtownię? Okoliczność, że moja i innych podatników działalność gospodarcza przebiega głównie w internecie nie uzasadnia dyskryminacji mojej osoby i innych podatników pod względem możliwości dokumentowania poniesionych kosztów zakupu kryptowalut i tym samym ustalania wyższej niż dla innych przedsiębiorców podstawy do obliczenia wysokości podatku dochodowego do zapłaty. Rozwój działalności zarobkowej w sieci internetowej i postępująca cyfryzacja gospodarki są procesami nieodwracalnymi i nie można chować głowy w piasek przed postępowaniem technologicznym również w zakresie księgowania zdarzeń gospodarczych na podstawie dokumentów powstałych w internecie.

W postępie geometrycznym rośnie obecnie niepewność w zakresie stanu prawnego i brak przekazu lub chaos w przekazie informacyjnym docierającym do podatników, dotyczącym dokumentowania rozliczenia podatku dochodowego za 2017 rok, ale również już 2018 rok w działalności gospodarczej na rynku kryptowalut i poza działalnością gospodarczą.

Dowodzi tego również zmiana w końcu 2017 roku stanowiska organów skarbowych w zakresie powstawania przychodu w transakcji zakupu kryptowaluty za inną kryptowalutę (zamiana jednej kryptowaluty za inną kryptowalutę), bez poinformowania w szerszy sposób podatników.

W interpretacji indywidualnej 0113-KDIPT2-1.4011.240.2017.2.MGR z 24.10.2017 roku Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznaje, że: „w przypadku zamiany jednego rodzaju Kryptowaluty na inny rodzaj Kryptowaluty, należy wskazać, że rzeczywistą wartość Kryptowaluty można wycenić dopiero w momencie jej sprzedaży w zamian za walutę tradycyjną bądź dokonania zapłaty nią za towar bądź usługę. Tym samym, momentem powstania przychodów w związku z zamianą jednego rodzaju Kryptowaluty na inny, jest moment zawarcia transakcji, tj. ich sprzedaż – **przewalutowanie na walutę tradycyjną**, kiedy to Wnioskodawca otrzymuje określone wartości pieniężne.”

W interpretacji indywidualnej 0114-KDIP3-1.4011.281.2017.1.EC z 24.11.2017 roku Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej potwierdza swoje stanowisko: „Wobec tego momentem powstania przychodu podatkowego z ww. tytułu, w odniesieniu do obrotu kryptowalutami, który to obrót miał miejsce poza prowadzoną działalnością gospodarczą, jest moment zawarcia transakcji, tj. ich sprzedaż - **przewalutowanie na walutę tradycyjną**, kiedy to Wnioskodawca otrzymuje (ma pozostawiane do dyspozycji) określone wartości pieniężne. W zakresie transakcji na kryptowalutach dokonywanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, przychód powstanie zgodnie z art. 14 ust. 1 i ust. 2 u.p.d.o.f., a więc w momencie zbycia prawa majątkowego, nie później jednak niż w dniu wystawienia faktury lub uregulowania należności. Jednocześnie zamiana (wymiana) jednej kryptowaluty na inną, lub zamiana kryptowaluty na tokeny nie powoduje powstania obowiązku podatkowego - przychód taki powstaje dopiero w momencie faktycznej sprzedaży (zbycia) uzyskanych z zamiany kryptowalut (praw majątkowych) i realizacji konkretnego przysporzenia majątkowego. Także w przypadku otrzymania kryptowalut w wyniku ich rozgałęzienia na dwie różne waluty (tj. rozgałęzienia ethereum na ethereum i ethereum classic), po stronie Wnioskodawcy nie powstanie przychód - brak jest po jego stronie przysporzenia majątkowego. Dopiero w momencie sprzedaży kryptowalut otrzymanych w wyniku podziału powstanie przychód.”

W interpretacji indywidualnej 0111-KDIB1-1.4011.165.2017.1.BK z 29.11.2017 roku Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zmienił radykalnie swoje stanowisko: „Zauważyć przy tym należy, że przychód po stronie Wnioskodawcy powstanie nie tylko w sytuacji, gdy dojdzie do zamiany kryptowaluty na walutę tradycyjną, lub zamiany kryptowaluty na wskazany we wniosku towar, czy usługę, jak słusznie wskazał Wnioskodawca, ale także wtedy, gdy **ma miejsce zamiana jednej kryptowaluty na inną kryptowalutę**. Nie można bowiem utożsamiać „przewalutowania” jednej kryptowaluty na inną, z przypadkiem przewalutowania tradycyjnej waluty (np. euro na PLN). Zamianę walut wirtualnych należy traktować analogicznie jak zamianę jakichkolwiek praw majątkowych (np. wierzytelności). Zgodnie z art. 603 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 459), przez umowę zamiany każda ze stron zobowiązuje się przenieść na drugą stronę własność rzeczy w zamian za zobowiązanie się do przeniesienia własności innej rzeczy. Oznacza to, że przedmiotem umowy zamiany mogą być nie tylko rzeczy, lecz także wszelkie zbywalne dobra materialne, jak również niematerialne. Z przytoczonego przepisu jednoznacznie wynika, że zamiana, to w efekcie forma zbycia jednej rzeczy (w tym prawa majątkowego), a w zamian – nabycie własności drugiej rzeczy. Istotą umowy zamiany jest zatem wymiana dóbr. Nie zmienia to jednak faktu, że zamieniane rzeczy/prawa majątkowe mają swoją wartość, którą można określić (np. w przypadku zamiany bitcoin na ETH na giełdzie kryptowalut – giełda ta określa wartości zarówno bitcoin, jak i ETH wyrażone w walucie tradycyjnej). Powyższe oznacza, że także w przypadku, gdy w dokonywanej transakcji nie występuje element zamiany tradycyjnej waluty na kryptowalutę lub do nabycia towarów, czy usług za kryptowalutę, a jedynie dochodzi do zamiany kryptowaluty na inną kryptowalutę – po stronie Wnioskodawcy powstaje przychód podlegający opodatkowaniu zgodnie z

zasadami określonymi w art. 14 ust. 1c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zauważyć należy, że wydając niniejsze rozstrzygnięcie nie wzięto pod uwagę powołanej przez Wnioskodawcę interpretacji indywidualnej (w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 20 marca 2017 r., Znak: 0461-ITPB1.4511.27.2017.2.MR), jako wydanej w indywidualnej sprawie podmiotu, który o jej wydanie wystąpił; w związku z czym nie jest ona wiążąca w sprawie będącej przedmiotem ww. wniosku z 14 września 2017 r. Ponadto ze we względów wskazanych w niniejszej interpretacji Organ nie podziela zawartego w niej stanowiska dotyczącego braku powstania obowiązku podatkowego w przypadku zamiany jednej kryptowaluty na inną. Jednolitość orzecznictwa chociaż jest cechą pożądaną nie stanowi wartości samej w sobie. Organ wydający interpretację indywidualną jest nią związany tylko w skonkretyzowanej, indywidualnej sprawie, co oznacza, że jego poglądy mogą ewoluować np. pod wpływem orzecznictwa sądowego. Zmiana stanowiska w konkretnych sprawach została przewidziana przez ustawodawcę, co znalazło wyraz w treści art. 14e Ordynacji podatkowej, a skorzystanie z tej instytucji służy w istocie realizacji zasady jednolitości interpretacji. Przyjęcie odmiennej koncepcji powodowałoby, że jednostkowe zajęcie stanowiska przez Organ podatkowy skutkowałoby zawsze obowiązkiem powielenia tego stanowiska przez wszystkie inne organy bez względu na to, czy stanowisko to byłoby słuszne, czy też nie. Jednocześnie nadmienić należy, że w związku z istnieniem rozbieżnej interpretacji wydanej w zbliżonych okolicznościach co mające miejsce w niniejszej sprawie, Organ rozważy podjęcie przewidzianej w takich sytuacjach procedury w celu usunięcia istniejącej rozbieżności we wskazanej przez Wnioskodawcę interpretacji."

Zmianę stanowiska Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej potwierdził w interpretacji indywidualnej 0113-KDIPT2-3.4011.478.2017.1.RR z 13.02.2018 roku: „ **dokonanie transakcji wymiany bezpośredniej kryptowaluty Bitcoin na inną kryptowalutę – skutkuje po stronie Wnioskodawcy powstaniem przychodu**, zgodnie z zasadami określonymi w art. 14 ust. 1c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. **Zarazem wydatek na nabycie kryptowaluty w ramach transakcji wymiany kryptowalut rozpoznaje On jako koszt uzyskania przychodu**, zgodnie z art. 22 ust. 1 ww. ustawy, i pod warunkiem udokumentowania tej transakcji zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów, na podstawie dowodów księgowych przewidzianych tym rozporządzeniem. W konsekwencji, transakcje zamiany kryptowaluty Bitcoin na inną kryptowalutę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej Wnioskodawca winien ujmować po stronie kosztów uzyskania przychodów w podatkowej księdze przychodów i rozchodów „na bieżąco”, tj. w momencie zamiany jednej kryptowaluty na drugą. Również „na bieżąco”, czyli w dacie powstania przychodu, Wnioskodawca winien ujmować przychód osiągnięty z tytułu zamiany kryptowaluty Bitcoin na inną kryptowalutę. Zatem, przychód uzyskany z zamiany kryptowalut, sklasyfikowanych jako towar handlowy, Wnioskodawca winien ewidencjonować w kolumnie 7 podatkowej księgi przychodów i rozchodów, natomiast wydatki na nabycie kryptowalut w wyniku ww. zamiany, Wnioskodawca winien ewidencjonować w kolumnie 10 podatkowej księgi przychodów i rozchodów. **Wartość transakcji zamiany kryptowalut należy określić w oparciu o informacje z giełdy kryptowalut.**”

Co w takim razie mam uczynić jako podatnik i co mają uczynić inni polscy podatnicy w marcu i kwietniu 2018 roku, na dosłownie chwilę przed upływem ostatecznego terminu złożenia deklaracji podatkowej za 2017 rok? Czy mam dokonać dodatkowych zapisów księgowych znaczącej części transakcji zakupu i sprzedaży kryptowalut ? Czy tych

zapisów dokonać od początku 2017 roku, czy od daty zmiany interpretacji przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej? Jaka to jest konkretnie data? Prowadzenie księgowości mojej firmy, podobnie jak zapewne wielu innych podatników, w tym nieprowadzących działalności gospodarczej powierzyłem profesjonalnej firmie księgowej. Kto ma ponieść koszty dodatkowych czynności księgowych? Niestety my, podatnicy, pozostawieni przez własne Państwo bez możliwości racjonalnego, zdroworozsądkowego, zgodnego z rzeczywistym przebiegiem procesów gospodarczych możliwości rozliczenia swoich zobowiązań podatkowych za 2017 rok i w perspektywie również rok 2018.

W interesie publicznym wnoszę o:

1. Zdecydowane przyspieszenie w przeprowadzeniu uregulowania sytuacji prawnej związanej z rozliczaniem podatku dochodowego od osób fizycznych w działalności gospodarczej i poza działalnością gospodarczą na rynku kryptowalut, z podaniem konkretnej daty realizacji powyższej regulacji prawnej, wobec pogłębiającego się chaosu informacyjnego.

2. Do czasu kompleksowego uregulowania w polskim systemie prawnym obrotu kryptowalutami i wobec braku możliwości ewidencjonowania tych operacji gospodarczych w podatkowej księdze przychodów i rozchodów (PKPiR) w aktualnym stanie prawnym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1037) - opublikowanie przez Ministra Finansów rozporządzenia, w terminie pozwalającym na zgodne z prawem rozliczenie podatku dochodowego za 2017 rok i lata następne w działalności gospodarczej i poza działalnością gospodarczą na rynku kryptowalut, w którym uznaje wydruki transakcji z internetowych giełd kryptowalut zawierających historię transakcji podatnika wraz z potwierdzeniem przelewu środków finansowych z konta bankowego podatnika na konto bankowe giełdy kryptowalut w celu zakupu kryptowalut i przelewy z konta bankowego giełdy kryptowalut na konto bankowe podatnika w celu wypłaty zysku z transakcji handlowych na giełdzie kryptowalut, za dowody księgowe właściwie dokumentujące odpowiednio poniesienie kosztów zakupu kryptowalut na giełdzie kryptowalut i osiągnięcie przychodów ze sprzedaży kryptowalut na giełdzie kryptowalut w działalności gospodarczej na rynku kryptowalut i poza działalnością gospodarczą na rynku kryptowalut.

3. W przypadku nieopublikowania przez Ministra Finansów powyższego rozporządzenia w terminie pozwalającym na zgodne z prawem rozliczenie podatku dochodowego za 2017 rok, umożliwienie podatnikom złożenia korekty deklaracji PIT-36 za 2017 rok uwzględniającej w rozliczeniu podatkowym koszty zakupu kryptowalut na internetowych giełdach kryptowalut, bez względu na rodzaj ewidencji podatkowej wybranej przez podatnika do rejestracji zdarzeń gospodarczych w 2017 roku – podatkowej księgi przychodów i rozchodów lub ksiąg rachunkowych.

4. Określenia, w opisanych poniżej przykładach najczęściej spotykanych transakcji zakupu i sprzedaży kryptowalut za inną kryptowalutę (zamiany), momentu powstania przychodu i kosztu w poszczególnych transakcjach, również z niezbędnym udziałem waluty tradycyjnej typu FIAT, w tym zakupu puli wydobywczej w tzw. kopalni kryptowalut i wypłaty zysku z puli wydobywczej, z podaniem sposobu ewidencji poniżej opisanych transakcji na przykładzie podatkowej księgi przychodów i rozchodów oraz ksiąg rachunkowych, w celu właściwej ewidencji tych transakcji dla celów obliczenia podatku dochodowego w działalności gospodarczej na rynku kryptowalut:

Przykład nr 1. Miejsce transakcji – polska giełda kryptowalut, poniżej przebieg transakcji podlegających rozliczeniu dla celów obliczenia przychodu i kosztów:

Zakup kryptowaluty Bitcoin (BTC) za PLN: $0.50000000 \text{ BTC} = 15\,000,00 \text{ PLN}$,
kurs BTC w dniu zakupu wynosi $\text{BTC/PLN} = 30\,000,00 \text{ PLN}$,
Zakup kryptowaluty Ethereum (ETH) za część kupionego powyżej BTC:
 $3.00000000 \text{ ETH} = 0.20000000 \text{ BTC}$, kurs BTC w dniu zakupu wynosi $\text{BTC/PLN} = 28\,000,00 \text{ PLN}$,
kurs ETH w dniu zakupu wynosi $\text{ETH/PLN} = 1866,67 \text{ PLN}$,
Sprzedaż części zakupionej powyżej kryptowaluty Ethereum (ETH) i otrzymanie PLN:
 $2.00000000 \text{ ETH} = 5000 \text{ PLN}$, kurs ETH w dniu sprzedaży wynosi $\text{ETH/PLN} = 2\,500 \text{ PLN}$

Przykład nr 2: Miejsce transakcji – polska giełda kryptowalut plus zagraniczna giełda kryptowalut, poniżej przebieg transakcji podlegających rozliczeniu dla celów obliczenia przychodu i kosztów:

Zakup kryptowaluty Bitcoin (BTC) za PLN: $0.70000000 \text{ BTC} = 35000,00 \text{ PLN}$,
kurs BTC/PLN w dniu zakupu wynosi $\text{BTC/PLN} = 50\,000,00 \text{ PLN}$
Przesłanie kryptowaluty Bitcoin (BTC) z polskiej giełdy kryptowalut na zagraniczną giełdę kryptowalut, kurs BTC w dniu przelewu wynosił $\text{BTC/PLN} = 45\,000,00 \text{ PLN}$
Zakup kryptowaluty Neo (NEO) na zagranicznej giełdzie kryptowalut za część BTC:
 $20 \text{ NEO} = 0.16500000 \text{ BTC}$, kurs NEO w dniu zakupu wynosi $\text{NEO/USD} = 73,00 \text{ USD}$,
kurs BTC w dniu zakupu wynosi $\text{BTC/USD} = 8800,00 \text{ USD}$,
Sprzedaż części zakupionej powyżej kryptowaluty NEO (NEO) i otrzymanie BTC:
 $8.00000000 \text{ NEO} = 0.10000000 \text{ BTC}$, kurs NEO w dniu sprzedaży wynosi $\text{NEO/USD} = 80,00 \text{ USD}$,
kurs BTC w dniu zakupu wynosi $\text{BTC/USD} = 9500,00 \text{ USD}$
Przesłanie kryptowaluty Bitcoin (BTC) z zagranicznej giełdy kryptowalut na polską giełdę kryptowalut, kurs BTC w dniu przelewu wynosił $\text{BTC/USD} = 9000,00 \text{ USD}$
Sprzedaż kryptowaluty Bitcoin (BTC) na polskiej giełdzie i otrzymanie PLN:
 $0.10000000 \text{ BTC} = 2900,00 \text{ PLN}$, kurs BTC w dniu sprzedaży wynosi $\text{BTC/PLN} = 29\,000,00 \text{ PLN}$

Przykład nr 3: Miejsce transakcji – polska giełda kryptowalut plus strona internetowa kontrahenta

Przedmiot transakcji: Zakup „puli wydobywczej” w tzw. kopalni kryptowalut i wypłata zysku z puli wydobywczej. Na stronie internetowej kontrahenta wartość puli jest najczęściej podana w dolarach amerykańskich (USD) z jednoczesnym przeliczeniem na kryptowalutę, najczęściej Bitcoin (BTC), podatnik zapłaty dokonuje w BTC. Poniżej przebieg transakcji podlegających rozliczeniu dla celów obliczenia przychodu i kosztów:

Zakup kryptowaluty Bitcoin (BTC) za PLN: $0.20000000 \text{ BTC} = 7\,000,00 \text{ PLN}$,
kurs BTC/PLN w dniu zakupu wynosi $\text{BTC/PLN} = 35\,000,00 \text{ PLN}$
Zakup puli wydobywczej o wartości $1000 \text{ USD} = 0.10000000 \text{ BTC}$, wpłata na konto kontrahenta 0.10000000 BTC
Kurs BTC w dniu sprzedaży wynosi $\text{BTC/USD} = 10\,000,00 \text{ USD}$

Kwota wypłaty przychodu (zysku) z kopalni kryptowalut, na stronie internetowej kontrahenta najczęściej podana jest w dolarach amerykańskich (USD) z jednoczesnym przeliczeniem na kryptowalutę, najczęściej Bitcoin (BTC), podatnik wypłaty dokonuje w BTC.

Wypłata przychodu (zysku) z puli wydobywczej o wartości $100 \text{ USD} = 0.01000000 \text{ BTC}$,
wypłata na konto podatnika 0.01000000 BTC
Kurs BTC w dniu wypłaty przychodu (zysku) wynosi $\text{BTC/USD} = 10\,000,00 \text{ USD}$

Działalność gospodarcza i pozostały obrót handlowy związany z kryptowalutami to nowe, rozwojowe źródło wpływów podatkowych do budżetu Państwa. Należy moim zdaniem,

dbać o jego rozwój, przede wszystkim przez jasne, nie dyskryminujące tej branży prawo podatkowe.

Jestem przekonany, że wspólnym i zdecydowanym na szukanie nowych rozwiązań wysiłkiem, możliwe jest rozwiązanie problemów podatkowych związanych z także nowym pod względem technologicznym, gospodarczym i społecznym zjawiskiem kryptowalut.

Rozwiązaniem w duchu nowej Konstytucji Biznesu, o której mówił Pan Premier Mateusz Morawiecki na spotkaniu z przedsiębiorcami w dniu 16.03.2018 roku. W swoim wystąpieniu Pan Premier mówił między innymi o konieczności „wyeliminowania „różnych pułapek” w interpretacjach m.in. przepisów finansowych”.

Jako przedsiębiorca uważam, że obecny stan prawny, dotyczący dokumentowania poniesionych kosztów zakupu kryptowalut i osiągniętych przychodów ze sprzedaży kryptowalut w działalności gospodarczej na rynku kryptowalut, jest właśnie taką pułapką.

Z poważaniem

